

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejcki

w sprawie zażalenia **R. K.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała Północ w Bielsku-Białej z dnia 30 stycznia 2024 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie [...],

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 11 czerwca 2024 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej

zawartego w postanowieniu z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt III Kp 124/24,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej o sygn. akt III Kp 124/24 do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Pszczynie.

UZASADNIENIE

Wskazany wyżej postanowieniem prokurator Prokuratury Rejonowej Bielsko-Biała Północ w Bielsku-Białej, na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. Zażalenie na powyższe

postanowienie wywiódł R. K., od którego pochodziło także zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2024 r., sygn. akt III Kp 124/24 Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy III Kp 124/24 innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu wskazano, że powyższa sprawa dotyczy sędziego Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej, który uprzednio przez około 12 miesięcy był przełożonym sędziów Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej oraz Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej z uwagi na pełnienie najpierw funkcji wiceprezesa, a następnie prezesa Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej, co w oczach postronnego obserwatora procesu może stwarzać przekonanie, że sędziowie Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej nie mają możliwości w pełni obiektywnego rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Instytucja określona w art. 37 k.p.k. statuuje wyjątek od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), zatem jej zastosowanie powinno mieć miejsce jedynie wówczas, gdy przemawiają za tym szczególne względy, związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Jednym z nich jest autorytet wymiaru sprawiedliwości, dla kształtowania którego należy unikać sytuacji, w których rozpoznanie danej sprawy przez sąd właściwy miejscowo wiązałoby się z ograniczeniem swobody orzekania lub mogłoby, w odczuciu społecznym, prowadzić do uzasadnionego przekonania o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy (por. postanowienie SN z dnia 18 lutego 2021 r., IV KO 4/21, LEX nr 3126169; postanowienie SN z dnia 27 marca 2023 r., IV KO 20/23, LEX nr 3514357; postanowienie SN z dnia 9 maja 2023 r., II KO 42/23, LEX nr 3565837).

W przedmiotowej sprawie zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. dotyczyło zaistniałego w dniu 18 grudnia 2023 r. w Bielsku-Białej niedopełnienia obowiązków przez sędziego Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej poprzez wydanie postanowienia o utrzymaniu w mocy zarządzenia asesora sądowego zapadłego w toku postępowania o sygn. IX Kp 542/22.

Wskazany w zawiadomieniu sędzią jest SSO P.W., który uprzednio przez około 12 miesięcy pełnił funkcję najpierw Wiceprezesa, a następnie Prezesa Sądu Okręgowego w Bielsku-Białej w związku z czym m.in. sprawował wewnętrzny nadzór administracyjny nad sądem właściwym do rozpoznania złożonego zażalenia. Ponadto, ze złożonego do akt sprawy zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa wynika, że R. K. jest inicjatorem wielu postępowań sądowych, w związku z którymi przedstawia twierdzenia o braku zaufania do organów wymiaru sprawiedliwości, w tym w szczególności z miejscowości Bielsko-Biała. Podkreślenia wymaga, że wola strony postępowania nie stanowi istotnego czynnika przy podejmowaniu decyzji w trybie art. 37 k.p.k., niemniej zestawienie wszystkich powyższych okoliczności może nie tylko wywierać wpływ na swobodę orzekania sędziów Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej, lecz również może w odbiorze społecznym determinować przekonanie o niezdolności tego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy, co istotnie godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości (por. m.in. postanowienie SN z dnia 29 grudnia 2023 r., III KO 131/23, LEX nr 3652036; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2023 r., II KO 144/23, LEX nr 3649798; postanowienie SN z dnia 23 lutego 2024 r., II KO 157/23, LEX nr 3688609).

Mając powyższe okoliczności na względzie, należało uwzględnić inicjatywę sądu wnioskującego i przekazać przedmiotową sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w Pszczynie. Wskazany sąd z delegacji ma siedzibę w stosunkowo niewielkiej odległości od sądu właściwego, lecz położony jest w innym okręgu, co winno zagwarantować rozpoznanie sprawy w sposób obiektywny.

Z tych też względów orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

